

ВИСНОВОК

щодо результатів здійснення експертизи нормативно-правового акта

Назва акту	Законопроект «Про внесення змін до деяких законів України у сфері поховання»
Суб'єкт права законодавчої ініціативи	Кабінет Міністрів України Шмигаль Денис Анатолійович (розробник – Міністерство розвитку громад та територій України)
Висновок та рекомендації	Містить корупціогенні фактори

Опис Законопроекту.

Законопроектом удосконалюється сфера поховання шляхом:
розвитку такого виду поховання, як кремація;
запровадження вимог до перевезення тіл померлих;
врегулювання процедури надання адміністративних послуг у сфері поховання;
удосконалення положень з безоплатного поховання померлих пільгової категорії громадян.

Корупціогенні фактори.

1. Створення надмірних обтяжень чи штучних перешкод для отримувачів адміністративних послуг.

Законопроектом пропонується викласти статтю 21 Закону України «Про поховання та похоронну справу» у новій редакції. Так, враховуючи аргументацію до цих змін, вони спрямовані на регламентацію порядку надання адміністративних послуг відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги».

Проте положеннями законопроекту загалом та цією статтею зокрема **не враховані вимоги Закону України «Про адміністративні послуги» щодо надання дозволу на перепоховання померлого**, а саме порядок його надання, як адміністративної послуги (стаття 9 зазначеного Закону) в частині

надання суб'єктами надання адміністративних послуг *безпосередньо або через центри надання адміністративних послуг,*

а також можливості подання документів в електронній формі з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування.

Таким чином, законопроектом запроваджуються правила і процедури, внаслідок яких збільшується кількість безпосередніх контактів між надавачем та отримувачем адміністративних послуг, а також відсутня можливість подачі та отримання необхідних документів у електронній формі, як альтернативного способу взаємодії між отримувачем та надавачем адміністративної послуги, який зменшує корупційні ризики.

Рекомендуємо доопрацювати законопроект та привести його положення у відповідність до норм Закону України «Про адміністративні послуги».

2. Необґрунтоване використання оціночних понять.

Новою статтею 21 Закону України «Про поховання та похоронну справу» встановлюються підстави для відмови у видачі дозволу на перепоховання останків померлих до яких віднесено, зокрема, виявлення в документах, поданих для отримання дозволу на перепоховання останків померлих, **недостовірних відомостей**.

Проте у законопроекті відсутні вимоги до таких «відомостей» та будь-які критерії їх «достовірності». Вживання таких оціночних понять сприяє виникненню корупційних ризиків, адже визначення «недостовірності відомостей» буде здійснюватися суб'єктом правозастосування на власний розсуд із самостійним наповненням змістом таких понять. Вважаємо, що «недостовірними відомостями» може бути визнано лише ту інформацію, недостовірність якої може бути підтверджено, наприклад, документально, або ж таке підтвердження міститься у державному реєстрі чи інше. Для уникнення корупційних ризиків повинен бути виключений «суб'єктивний фактор» для перевірки достовірності/недостовірності інформації.

Рекомендуємо чітко визначити критерії та вимоги до достовірності інформації або виключити це положення.

3. Юридична колізія.

3.1. Законопроектом пропонується внести зміни до статті 297 Кримінального кодексу України.

Разом з тим, частиною шостою статті 3 Кримінального кодексу України визначено, що зміни до законодавства України про кримінальну відповідальність можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього Кодексу та/або до кримінального процесуального законодавства України, та/або до законодавства України про адміністративні правопорушення.

Враховуючи вказане, усі зміни до Кримінального кодексу України необхідно винести у окремий законопроект.

3.2. Змінами до статті 21 Закону України «Про поховання та похоронну справу» визначено, що у документах, що подаються на одержання дозволу вимагається *висновок про допустимість і умови перепоховання останків померлого*.

Законом України «Про адміністративні послуги» визначено, що: *«адміністративна послуга - результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону»*.

Таким чином, отримання *висновку про допустимість і умови перепоховання останків померлого* у розумінні Закону України «Про адміністративні послуги» є адміністративною послугою.

Згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги» встановлено, **що виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, встановлюються:**

- 1) найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
- 2) суб'єкт надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;
- 3) перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;
- 4) платність або безоплатність надання адміністративної послуги;

- 5) граничний строк надання адміністративної послуги;
- 6) перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.

Зазначені вимоги до регулювання надання адміністративних послуг стосуються і отримання висновку про допустимість і умови перепоховання останків померлого, а тому положення законопроекту потребують доопрацювання та узгодження з нормами Закону України «Про адміністративні послуги».

Довідково:¹

Державна регуляторна служба без зауважень погодила вказаний законопроект не в тій редакції, яка була надіслана на розгляд до НАЗК. Нова редакція цього законопроекту не перепогоджена з Державною регуляторною службою, що суперечить вимогам Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою КМУ від 18 липня 2007 р. № 950. Зазначаємо, що редакція, яка була погоджена Державною регуляторною службою, суттєво відрізняється в частині приведення положень Закону України «Про поховання та похоронну справу» у відповідність до Закону України «Про адміністративні послуги».

¹ <http://www.drs.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/9449-.pdf>

http://www.drs.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/dokument-810_0_45-20-id1106063.pdf